

Гістарычныя дні

Мінула дзесяць год
тых памятных дзён,
ці збыліся спадзя-
ні беларускага на-
ра аб сваім уз'яд-
ванні ў адзінай Бела-
рускай Савецкай дзяржаве.

С. ПРЫТЫЦКІ,
сакратар Гродзенскага абкома КП(б)Б.

Цяжка пераацаніць гістарычнае значэн-
гатай найвялікшай падзеі ў жыцці бе-
лорускага народа.

На працягу дваццаці год працоўныя За-
ходняй Беларусі былі гвалтоўна адарваны
свайёй маці-Радзімы — Савецкага Саю-
за.

Несправядлівая мяжа аддзяляла ад Бе-
лорусі значную частку яе законнай тэры-
торыі.

Па-рознаму склаўся лёс беларускага на-
ра па абодвы бакі граніцы. У той час,
лі Савецкая Беларусь у дружнай сям'і
родаў Савецкага Саюза будавала радзе-
е і шчаслівае жыццё, народ Заходняй
ларусі падвяргаўся нечуванай экспла-
ацы і нацыянальнаму прыгнёту з боку
льскіх капіталістаў і памешчыкаў.

Правіцелі былой капіталістычнай Польшы
ператварылі працоўных Заходняй Бе-
лорусі ў бяспраўных рабоў, пазбавілі ўсіх
лавецых правоў, цынічна здзекваліся пад-
нацыянальнай годнасцю.

Але беларускі народ не пакарыўся, не
гнуў галавы перад белапольскімі аку-
патарамі. Ші жудасная Вяроза-Картузская,
Лукішкі, ні Вронкі і мноства іншых гур-
ў і канцэнтрацыйных лагераў не злама-
воді беларускага народа да свабоды і
гасня. У глыбокім падполлі зараджалася
лымя рэвалюцыйнай барацьбы, якое
сло і з кожным годам мацнела, становя-
іся грознай сілай.

Народ Заходняй Беларусі з надзеяй гля-
зў на Усход, у бок Савецкага Саюза, дзе
ацоўныя будавалі сваё шчаслівае жыццё
д сонцам Сталінскай Канстытуцыі. У
мыя цяжкія гады выпрабаванняў
дзея на дапамогу з Усходу падавала сілы
барацьбе в акупантамі.

І светлыя надзеі народа збыліся. 17 ве-
сня 1939 года радасная вестка абляцела
рады і вёскі Заходняй Беларусі: Чырво-
ная Армія перайшла заўражэнную граніцу з
ам, каб узань пад сваю абарону прапоў-
аі Заходняй Беларусі і Заходняй Украі-
л.

Радаснай песняй вітаў народны паэт
ССР Якуб Колас уз'яднанне свайго наро-
а:

На прастор, на шырокі разлог,
Выхадзі, мой народ, грамадою, —
Сотні новых і ясных дарог
Расцілае жыццё прац табою.

Новай долі ўзыходзіць зара,
Будзеш жыць ты без пацкай апекі;
Алышла, адціла іх цара,
І панам не вярнуцца завекі.

Пасля вызвалення працоўныя былой
аходняй Беларусі ўпершыню сталі гаспа-
арамі свайго лёсу. Для абмеркавання пы-
аніяў аб будучай уладзе, для рашэння
ытанняў, звязаных з зямлёй, з буйнай
рамысловасцю, быў склікан Народны (на-
ыянальны) Сход Заходняй Беларусі,
першыню працоўныя абіралі сваіх прад-
таўнікоў у вышэйшы законодаўчы орган,
акліканы вырашыць жыццёва важныя
ытанні.

929 дэпутатаў Народнага Схода — гэта
абочыя заводаў і фабрык, былыя батракі,
яднейшыя сяляне, інтэлігенцыя — лепшыя
сапраўдныя прадстаўнікі народа.

Цяжка апісаць тое ўсенароднае лікаван-
е, якое панавала ў тыя дні як на самім
ародным Сходзе, так і ў гарадах і сёлах
ызвалената краі.

Першыя словы, якія былі сказаны на
ародным Сходзе, былі словамі любові
дчырай падзякі вялікаму Сталіну, Чырво-
най Арміі і ўсему савецкаму народу за
ызваленне.

На Народным Сходзе па першаму пункт
парадку дня — «Аб дзяржаўнай уладзе» —
часць зрабіць даклад вышала мне.

Ші граба было многа гаварыць прысут-
ным аб тым бяспраўным жыцці, якое было
лёсам працоўных Заходняй Беларусі
Самі-ж дэпутаты — сяляне-беднякі, рабо-
чыя, працоўная інтэлігенцыя — былі жь
вымі сведкамі таго, як на працягу дзвю
дзясцігоддзяў памешчыкі і фабрыкант
смакталі кроў працоўных.

З поўным
ТЭКСТАМ
дакумента
МОЖНА
азнаёміцца ў
бібліятэцы